

Vári Attila

Damaszkuszi fordulat

Amikor a város nem, de Clementinus érsek pillanatok alatt a sátáni, de mégis elgondolkodtató események megfejtésének végére ért, fölfogva a benne rejlő üzenetet, úgy érezte, hogy megcsalta az Úr. A szerelemért cserébe, amellyel ifjúkora óta feltétel nélkül adta oda magát Teremtőjének, az most, a lefelé bukácsoló, az öregkor lejtőjére érkezett főpapot nem is magára hagyta, hanem combját unottan szétvetve, mint egy öreg lotyó, szemérmertlenséggel akart megfizetni olthatatlan szerelméért.

Az érseknek végig kellett gondolnia, hogy vajon az ezer, boldogan és sírva integető nő látványa miért is kavarta föl annyira? És rá kellett döbennie arra az egyszerű valóságra, hogy kell lennie valami földöntúlinak a testi szerelemben, ha a szülés fájdalmai ellenére a nők hajlandóak az aktusra, mi több, a Parancsolat tiltása és a várható büntetések ellenére is vállalják miatta, még házon kívül is, a kockázatot.

Akár egy mókuserék, úgy forgott agyában szakadatlanul ez a gondolat. A Jeruzsálemi Szent János Ispotályos Lovagrend miatt, amelynek előbb csak egyszerű közkatonája, végül Nagymestere lett, nem volt soha gyakorló pap, nem hallgathatta végig a gyónások ezreiből áradó tagadását annak, amit szűzies életmódja miatt hitt. Házastársi, kellemetlen dologként gondolt arra mindig, amit az asszonyok az ágyban kénytelenek éjszakánként eltűrni férjeiktől. Hogy aztán, az ezer integető asszony látványa miatt, hirtelen ráébredjen arra, ez nem lehet igaz. Aztán sugallatot kapott, hogy ezeket a titkukat felfedő nőket mind-mind megkaphatná ő is. És akár, ahogy egy túltengő étvággal lakmározó látványa éhséget kelthet másokban, megkívánós étvágyat gerjeszthet a jóllakottban is, olyanban is, aki még csak nem is szereti a szeme előtt elfogyasztott ételt, Clementinus érsek nem egyetlen asszonyt, hanem a nőt kívánta meg. Azt a tömeget, az összest együtt és külön-külön is.

Hitében, Istenhez fűződő szerelmében érezte megcsalottnak magát, mert meggyőződése szerint elhagyta Teremtője, prédaként vetette oda a testi vágy iszonyatos forgószelének, s azért kerekedett józansága fölé az érzékiség.

Csak ült a Törvény Háza termének trónján, mozdulni sem bírt a rémülettől, mert úgy érezte, hogy neki másik isten kell, akit pedig nem is ő hagyott el, mert annak, akit eddig imádott, annak már nem kell a szerelme, hiszen éppen ő dobta bele ebbe a mélységes szakadékba. Tudta, hogy több, mint egyszerű próbatétel testiségének a megérezése, a végleges szakítás üzenetének vélte, mert nem is egy nőt, hanem az összest akarta egyszerre.

Magára maradva nem éveinek számvetése volt a legfontosabb számára, amikor az ember, jó könyvelő módjára, két oszlopba, az emlékeknek és érzelmeknek

az „adok-kapok” rovataiba írja be tartozását, veszteségeit, hanem a megdöbbenéssel megtalált igazságnak az a mély fájdalma uralkodott el lelkében, hogy elpazarolta ifjú- és legszebb férfikora éveit.

Ezernyi asszonyt látott tolongni a világegyetem bármely sarka felé is fordított gondolatban tekintetét. Asszonyokat, akik talán rá vártak valahol, valaha, de fogadalmának szürkehályoga miatt nem szüremlett szeme horizontjának még a pereméig sem az a napkeleti fény, ami oly sok embert tett már boldoggá azóta, hogy a Teremtő a hajnal és a dél sugarainak sziporkázó észleléséhez megalkotta az esti félhomályt és az ezek érzékeléséhez nélkülözhetetlen éjt: a férfit és a nőt.

Különbén racionális lény volt, aki nemcsak pap, de alkimista orvos-vegyész is volt egyetlen személyben, aki el tudta pillanatok alatt választani a dolgokat, oly gyorsan, mint jó szakács a tojás sárgáját a fehérjétől, és most tehetetlenül állt felismerésének szakadéka szélén.

Valahonnan, lelke mélyéből, mintha a sziklatorok visszhangja lenne, morajló hullámzásával hallotta a világ minden megcsalt szerelmesének zokogását. De rá kellett jönnie, hogy csak egyvalaki sírhat ilyen keservesen, és az éppen ő maga.

A soha meg nem ismert testi szerelmet siratta, amelynek hirtelen megvilágosuló hiányát egyetlen név elhangzása okozta, s e név miatt dúlt szívében, felkészületlenül érve testét is, ez az érzelmi vihar, s terítette később földre áramütésként a meg nem tapasztalt testi szerelem hiányának, a valós ürességnek a megélése.

A név, akinek viselője a városban egyre szaporodó iker- és normálszülések természetes apja révén, hús-vérré változtatta Clementinusban az addig valamiféle ködként lebegő isteni érzelmeket, imádat helyett rávezetve a szerelem igazi értelmére, a porhüvely földi hasznára, s egyben használatára, valójában elcsábította Istentől a főpapot. Egy név, de micsoda név is volt az!

Már éjszaka volt, észre se vette, hogy órák óta rója a palota zárt udvarának árkádjai alatt a köreit. Talán érzékeinek és érzelmeinek meggyalázása miatt azt hihette, hogy toronyiránt halad a lelkét nagy semmiként körülvevő sivatagban.

Azt sem észlelte, hogy olyan surrogással, mintha nagy szárnyú madarak követnék, főpapok és szerzetesek, fáklyákkal világító szolgák járták vele együtt a köröket, akik talán azt hitték, hogy a várost ért szegény megoldásán gondolkodik uralkodójuk, a hercegérsek.

Nem érzett sem szomjúságot, sem éhséget, s ugyanúgy, ahogy reggel a Törvény Házába indult, teljes ornátusban kerengett, hogy aztán egyetlen hangos sóhajtással térjen ki a körökből, átvágva az udvar virágágyain, hogy az égre nézve, akár egy csomagot, felküldje, oda, Neki, az elmúlt hónapok értelmetlen zúrzavarának halmazát.

Az égre bámult, de ott is kendőjükkel istenhozzádot lobogtató asszonyokat látott, akik egészen biztosan neki üzenték, hogy vége, s akkor a mindig szálfatar-tású főpap meggörnyedt, ledobta ruháit, mint a vezeklők. Ágyékában fájdalmat érezve biztosan tudta, hogy az a név hozta rá az átkos felismerést, és Isten megen-gedte neki, a név, amelyet az abbé egy gyónó asszonytól hallott, s a névhez járuló bujaság halálos vírusa végez most vele. Tudta, hogy ezentúl nemcsak ő, de a világ sem lesz önmagával azonos.

Meztelen lelkét meztelen testtel mutatta az Úrnak.

A kísérők hada nem mert hozzáérni, hagyták, hogy a hegyekből leáramló hajnali hideg dideregtesse a testet, amely úgy folyt az érsekre ezüstös fuvallatával, mint a hóból olvadt hegyi patakok. És a kísérők megmerevedve rettegtek, mert emlékeikben elevenen élt a várfalak alatt ruháikból kivetkőző haldoklók látványa, s azt hitték, az ismeretlen ragály támad újra a városra.

Mindenki a közelmúlt szörnyű képeit látta feléledni a dideregve zokogó póre érsek miatt, a dögvész képeit, mert nem is sejtették, hogy egy hitében megalázzott ember fekszik lábaiknál a hideg márványlapokon.

Arra gondoltak, ahogy nem is olyan régen töviskerítéssel vették körül a várost, és nem engedték be még azokat a saját katonáikat sem, akik a hosszasan elnyúló háborúskodás végnapjaiban, amikor az ellenség is fejvesztetten menekült, hazafutottak az iszonyattól, s ott hagyták fegyvereiket is a csatamezőn. A városfalak alatt toporogtak, megrettenve, nem a kegyetlenné váló harcoktól, hanem a meztelen és temetetlen hullák tömegétől, akik láthatóan valamiféle hirtelen jött járvány prédái lettek.

Nem voltak halálos sebeik, semmiféle külső nyomot, még ütést, karcolást sem lehetett látni rajtuk, de sokkal többen voltak, mint a harcok áldozatai, s ezek a ruhátlanul oszladozó tetemek szinte befedték a csatamezőt.

A bíboros érsek, aki valaha a Jeruzsálemi Szent János Ispotályos Lovagrend Nagymestere volt, orvos és alkimista, hogy megakadályozza a járvány terjedését, a város falain belül becsukatott kocsmákat, piacokat, megtiltotta, hogy háromnál több ember csoportosuljon a nyilvános tereken, s felszólította a papságot, hogy a templomok helyett az utcán, természetesen hívők tömegei nélkül végezzék a szertartásokat.

A kénléggőzből készült vitriololaj volt a legfontosabb kelléke a fertőtlenítésnek. Azt konyhasótömbökre öntötték, s a keletkező sárgás-zöldes halálos gázzal irtották a rágcsálókat, rovarokat, s ettől a hatékony, de nagyon szúrós szagú anyagtól megfeketedtek a hamis aranytárgyak, s a valódi ezüst is olyan patinát kapott, mintha évszázadokat töltött volna föld alatt. De hála az alkimista érsek vegytani ismereteinek, a várost elkerülte a járvány, csupán azok az eretnekek haltak meg, akiket a gáz előállításánál, a fertőtlenítésnél dolgoztattak.

Clementinus érsek társuralkodója volt a hercegségnek, de II. Hieronimus Jakabról nem volt híre a teljes elszigeteltségben élő városnak, s az ősi alkotmány értelmében életbe lépett az a rendelkezés, hogy a két uralkodó egyikének hiányában csak olyan határozatokat hozhat a másik, amelyekkel nem veszélyezteti az évszázadok alatt kialakult rendet.

Minden intézkedésének kihirdetése azzal kezdődött, hogy a kürtjel után a kikiáltó eldarálta, *„ezen intézkedés érvényét veszti a ragályos nyavaalya elmúltával”*.

Az érsek előrelátásának köszönhetően a várost elkerülte a döghalál, de a háborús veszteség, s azok halála, akiket a falak alatt láttak meghalni hozzátartozóik, s akiken csak annyit tudtak segíteni, hogy borostömlőket, némi élelmet dobtak nekik, amíg az utolsó is el nem vitte az ismeretlen ragály, hihetetlenül megváltoztatta a várost.

A papságot, a fejedelmi udvar tisztviselőit, néhány mesterembert leszámítva, alig maradt férfi, ha csak nem soroljuk oda a pelyhedző állú kamaszokat, akik a

csonka családokban úgy is viselkedtek, mintha örökösből családfővé léptek volna elő, s bár ez tényszerűen így is volt igaz, olyan előjogokra tartottak igényt egyesek, amelyek meghaladták a kor által elviselhető erkölcsi mértéket.

Az életfogytig tartó tisztségeket nem lehetett visszavonni, a fővezér, vénsége miatt, ágyá alakított nyitott hintóban tette meg a harctérre vezető utat. A fejedelem-érsek tudomására jutott, hogy a hadvezérnek, tulajdonképpen a város leggazdagabb selyemkereskedőjének a fia, aki végignézte egy bástya lőrésén keresztül megfertőzött apja kínlódását, ahogy cafatokban rothadó bőre miatt letépi ruháját, majd meztelen haláltusáját is látta, s hallhatta, ahogy a várfalon mellette álló püspök kimondja a visszavonhatatlant, hogy bevégeztetett, consummatum est. Még aznap üzent nevelőanyja szolgálójától, hogy az éjszakát nála, Rosamundánál fogja tölteni.

Atyja, aki özvegy volt, nem sokkal hadba vonulása előtt nősült újra. A város nem is házasságnak, hanem vásárnak nevezte, ahogy az idős kereskedő egyik adósának éppen csak kamaszkorba lépő lányát megszerezte, egy kislányt, akivel el sem hálták a nászt, s a fiú, teljhatalmú örökösként, a mindenek birtoklásának elszántságával, elvárta az első éjszaka jogát is, amire ezzel, a szolgálótól küldött üzenettel jelentette be Rosamundánál az igényét.

Clementinus, a nemek arányának ilyen vészes változása miatt, tudta, hogy komoly feladat előtt áll a város, de főpapként azt is megsejtette, hogy a Szent Inkvizícióra is újfajta szerepkör vár majd. Az arabok többnejűségére is gondolt, de elhessegette megoldást kereső ötletei közül a pogánynak tartott poligámiát.

– Értelemszerűen megnő majd a parázna özvegyasszonyok száma – mondta bizalmasának, az abbénak, az érsek.

Mindketten tudták, hogy előbb-utóbb meg kell, hogy nyissák a város kapuit, mert a döghalál után éhínség fenyegetett, de azt is tudták, hogy a hosszas bezártóság után majd érkezni fognak a kereskedők, komédiások, szemfényvesztők, és amint az lenni szokott, követi majd őket a szerencselovagok, sarlatán orvosok, családok egész serege.

– És a hímringyók – mondta ki mindkettőjük gondolatát a kancellária titkára, hiszen éppen ettől tartottak. Egy-két félrelépő özvegyet még el lehetett volna tüntetni a kolostorok valamelyikében, de mindannyian sejtették, hogy itt számlálhatatlan bűnös keletkezik majd s törvényeik szerint még szemet sem hunyhattak volna a férjek halála után született gyermekek származása körül keletkező zűrzavar fölött, a bonyodalmak abból adódtak volna, hogy a halott apaságát a halál beállta utáni tizenkettedik hónap után nem tekinthették természetesnek.

– Márpedig negyedik hónapja élnek férjeik nélkül, így még akkor is, ha ma foganna gyermekük, már fattyúnak kellene, hogy nevezzük őket, hiszen tizenhárom hónap múlva jönnének világra. Apátlan bitangnak nem jár a férj vagyona, az özvegyi rész fölött is lánykori családja rendelkezne, ha törvénytelen gyermeket szülne – mondta az abbé.

Mindketten sejtették, hogy új törvényre lenne szükség, hogy feltartóztassák az erkölcsi züllést, de az alkotmány értelmében egyedül, társuralkodója nélkül nem dönthetett az érsek.

A járvány múltával még hivatkozási alapja sem volt, nem kiáltathatta volna rendelete kihirdetése után azt, amit korábban, *„ezen intézkedés érvényét veszti a ragályos nyavalya elmúltával”*.

A város kapui pedig megnyíltak, és jöttek mindazok, akiket előre láttak. Igricék és késdobálók, lócsiszárok és indián zenészek a gyarmatokról, de ami az érsek számára a legfontosabb volt azokban a hónapokban, a Szent Inkvizíció elküldte legjobb kémeit.

Hangjukat vesztett heréltek voltak a titkosügynökök, akik valaha gyönyörű szoprán énekükkel szórakoztatták Őszentségét, a pápát, és akik most mosónőnek, szárazdajkának, bábaasszonynak öltözve ajánlották szolgálataikat azoknál a házaknál, ahol Clementinus érsek értesülései szerint a legeslegbiztosabban is paráznaságra hajlamos özvegyek laktak.

Hiába egészült ki a kémek serege sasszemű öreg apácákkal, mert alig kilenc hónappal a kapuk megnyitása után születni kezdtek a gyermekek.

Éltesebb korú öregeket, asszonyokat megleső kamaszokat vallatott az inkvizíció, mindhiába. Aztán felfigyeltek a különös, véletlennek nem nevezhető egyezésre, mert a heti rendszerességgel megszületett gyermekek mind egyformák voltak, és így csak abban lehetett biztos az érsek, hogy ugyanattól az apától fogantak.

A fiúk és lányok is kék szeműek, mindannyian ártatlanul szókének születtek, márpedig a fejedelemség lakói többnyire hollófeketék, kreol bőrűek voltak, s az első szülés után öt hónappal, amikor éppen a századik csecsemőt keresztelték, az érsek azt írta a pápának, hogy vagy csoda történik, vagy pedig olyan titkok lappangnak a városban, amelyek meghaladják az emberi képzelőerőt.

Vallatóra fogták a pástétomkészítőt, aki mindenik házban megfordult, ahol gyermek született, és aki azért került gyanúba, mert vörhenyes volt a haja. Hiába tették fel keresztkérdéseiket az inkvizítorok, mert tanúk százai bizonyították, hogy mindenhová magával vitte feleségét, egyszerűen azért, mert valaha rossz tréfából, bor helyett marólúgot öntöttek neki, s hiába köpte ki azonnal az italt, mert soha többé nem érezte az ízeket. Az asszonya, aki ismerte mesterségük minden fogását, a szemre adagolt fűszerek bekeverése után, előkóstolóként, adott szabad utat férjének a munka befejezéséhez.

Az asszonnyal nem lehetett beszélni sem. Nekiment a férjét gyanúba fogó abbéknak, még az érsek testőrei sem bírtak vele, mert olyan erős volt, hogy fel tudta emelni az edényeiket, kellékeiket és fűszereiket szállító szekér hátsó felét is, ha sárba ragadtak. Markotányos volt a hosszú háborúk alatt, nem félt a berúgott zsoldosoktól sem, akikre főzött, akiket kidobott sátrából, ha részegen szemtelenkedtek vele, vagy ha pénzüik fogytán, hitelben akartak inni.

A férjét imádta, féltékenyen őrizte, nem férfias képességei miatt, hanem azért, mert országok tucatjait bejárva tudta, hogy az ő pástétomai a legjobbak a világon, s ezt az aranyat érő embert nem engedte volna elcsábíttatni.

Az érsek, akinek volt némi elképzelése a fogantatásról, de nője nem volt soha, úgy képzelte, hogy azok lehetnek gyanúsak, akik legalább hetente megfordulnak egy-egy háznál. Alkimista atyamesterétől, aki megpróbálta utánozni a teremtést, és ember vegyi úton történő létrehozásával, a homunculuszal foglalkozott, azt

hallotta, hogy a férfinedveknek egy egész hétre van szükségük, hogy olyan meny-nyiségben gyűljenek fel a testben, amely már képes az utód létrehozására.

A heteket vizsgálták tehát.

Szenesemberek és viaszárosok, gyertyaöntők és vak masszírozók, kéményseprők és ollófenő köszörűjüket majommal hajtató késesek kerültek a fogdájába, mígnem a titkára, aki mindenben a számok logikáját kereste, a kémjelentések alapján eléje nem tette azt a térképet, amelyen a látogatások és születések képletét fölállítva végre gyanúsítottá talált.

A kapuk megnyitása után, amikor fekete bőrű afrikai erőművészek mellett, akik természetesen szóba sem jöhettek mint apák, akárcsak a mandulaszemű ázsiai selyemárosok, indián zenészek, egy damaszkuszi fehérneművarró nő is érkezett. Csadort viselt mindig, mint a városban nagy ritkán megforduló arabok asszonyai is. Szinte egész nap róttá a várost, házról házra járva, mert olyan jó munkát végzett, hogy egyetlen nő sem szeretett volna lemaradni azokról a testhez simuló alsóneműkről, amelyeknek, mint hírlett, a világon a legjobb szakértője volt. Feje búbjától a földig mindenét eltakarta a fekete ruha, s ez a csoszogós, apró léptei ellenére is gyorsan haladó szellemalak naponta több házban is megfordult, de a számok nyelvére fordítva, a titkár úgy látta, hogy hét-nyolc hónappal a születések előtt elmaradtak a látogatásai, mintha nem éppen a terhéseknek kellett volna szinte hetente nagyobb és nagyobb méretű fehérneműt varratniuk.

– A számok nem hazudnak, eminenciás uram – mondta, és letette azt a számokkal teleírt térképet felettese asztalára, amelyen a damaszkuszi varrónő elmaradásait és az azt követő születéseket olyan logikai rendszerbe foglalta, hogy az érsek nem is tehetett mást, mint hogy utasítsa darabontjait a muszlim varrónő letartóztatására.

Püspökök, kanonokok ültek a Bírak Asztalánál a Törvény Házában, órák óta a gyanúsítottá várva, akit sehol sem találtak a fogdmegek, hogy aztán éppen abban a pillanatban, amikor az érsek ebédszünetet akart volna elrendelni, bevezessék, valójában levegőbe emelve behozzák a lábával kalimpáló gyanúsítottat.

Az, alighogy földet ért a lába, keblének halmába nyúlva egy tenyérynyi aranyérmét mutatott az érsek felé, aki dermedten nézte azt az általa csupán rajzról ismert titkos jelet, amely lehetetlenné tette, hogy a damaszkuszi asszony álöltözetében eléje kerülő lovagot kihallgassa, s már maga az a tény, hogy erőszakkal vitték a bírák elé, az is elég lett volna a parancs kiadójának elítéléséhez.

Ismerte a titkos jelet. Rögtön azután, hogy megnyitották a város kapuit, levelet kapott, amelyben nem volt semmi írás, csak egy ábra. Az érsek tudta, hogy mit jelent a piktogram, s alkimistaműhelyében oldatokkal, porokkal kezelve, a lámpa eloltása után meg is jelent a sötétben világító, tintával írott szöveg. Annak közepén látta az igazoló aranyplakettől készült rajzot. A levelet figyelmesen tanulmányozta, amelyben az *Ordo Teutonicus Sanctae Mariae in Jerusalem*, azaz a Jeruzsálemi Német Szűz Mária Lovagjai Nagymestere figyelmeztette, hogy hosszas elzártságuk miatt bizonyára nem tudja, de az összes Lovagrendek fölé rendeltett egy szent céllal alapított új serege Istennek. „Megküldöm Testvéremnek, annak a pecsétnél is fontosabb dolognak rajzát, amelynek engedelmeskedned kell minden körülmé-

nyek között. Nem függőpecsétetes megbízó levele lesz a vele bemutatkozónak, bullát tehát ne várj. Isten áldását kérve rád és városodra, híved Johannus.”

A Szent Apák Lovagrend Nagymesterének igazolványa volt a rubinkő mezőben ezernyi smaragdból rakott kereszt, közepén egyetlen hatalmas gyémánttal, s az aranyérem szélein a körirat O. S. P., a lovagrend latin nevének rövidítése.

Az érsek keresztet vetett, aztán, mint aki tudja, hogy titkos dologban kell eljárnia, s a titok csak akkor titok, ha nem sokan tudnak róla, kipurancsolta az egyház szolgálóit a tereméből.

– Miért nem avattál be ittlétedbe, Testvérem, Rended küldetésének eme fontos titkába? – kérdezte, inkább szemérmesen, mint szemrehányóan, mert olvasta a levélbeli figyelmeztetést a Rend mindenekfölött álló hatalmáról, akikkel talán még Róma sem merne ujjat húzni soha.

– Eminenciád talán paráznaságnak vélte volna azt a szent feladatot, amelyre a Rend a háborús veszteségek s a járványok tizedelte kereszténység miatt alakult – mondta a Nagymester, de nem tárta föl arcát, s a csador függőnye mögött talán azon gondolkodott, hogy mennyit árulhat el küldetéséről. – Munkánkat Isten áldása kíséri a földön, s ha a halandók azt hinnék, hogy bűn, amit teszünk, reményeim szerint ön nem közējük való.

– Oh, dehog – rebegte a főpap, bár csodálkozott azon, hogy a lovagi tradíciók ellenére a másik szokatlan módon magázza.

– Társaim most a százéves háború dúlta germán fejedelemségeket s a tatártól-töröktől megtizedelt Pannónia síkjait járják, hogy a népszerűségfogyás ellen valamit tegyenek.

Az érsek tudta, hogy a jó pásztor csak akkor lehet boldog, ha nem fogy, hanem szaporodik a nyája, de zavart volt. Ő valami égi megoldást, és nem ennyire földhözragadt cselekedetet várt volna, de hívőként bele kellett törődnie, hogy vannak dolgok, amelyeket nála hatalmasabbak rendelnek el.

Hosszú csend következett be, mintha egyikük a kimerítő feladatot, a másik pedig annak következményét gondolta volna végig. Mindkettőjük vállát hatalmas teher nyomta, de az érseké talán súlyosabb volt, mert uralkodóként is gondolt népe sorsának illetén alakulására. A főpap, kerülve a megszólítást, a tegezést, talán maga is félve kérdése merészségétől, de mégis kénytelen volt kinyögni azt, amire tudós orvosként gondolt.

– Nem lehet ennek a dolognak a vége a vérfertőzés elhatalmasodása, mármint a véetlen vérfertőzésé, amelyet a rokon kapcsolat nem ismerete teremthet meg?

– Ugyan – legyintett a Szent Apák Lovagrend Nagymestere. – Nekem ebben a városban háromszáz, szinte egykorú gyermekem lesz. A dolgok úgy vannak elrendelve, hogy a lányok mindig a nagyobb fiúkat választják, a férfiak pedig a fiatalabb nőket. Ezek pedig majdnem egykorúak. A találkozásuk szinte kizárt. Most pedig, ha megbocsát, mennem kell, mára még két házam maradt.

Talán órák, de az is lehet, hogy csak percek teltek el a Nagymester távozása után, s az ajtó nyikorgása térítette vissza gondolataiból, kényszerítette földre szállásra. Legelőször az abbé, az érsek bizalmas barátja tért vissza a terembe.

– Egy asszony járt nálam, meggyónt itt a házi kápolnánkban, s a gyónása után, immáron nem titokként, valamit elmesélt nekem, amit te kegyelmednek is

hallanod kell. Egy férfit adnak ágyról ágyra az asszonyok, megsúgva egymásnak, hogy pompás szerető, barátnő barátnőjének ajánlja, de a természet rendje szerint az egyik barátja lehet a másik ellensége, így senki sem marad ki. Fizetnek is rendesen férfias szolgálataiért, s azért ment fel az ékszerészeknél a gyémánt ára, mert kis helyen elérő vagyonnal fog megszökni innen. S ez a hívünk azt mondta, hogy felismerte a csábítót, bizonyos Don Juan személyében, aki egyszer, Madridban jártában, őt magát is megkörnyékezte lánykorában.

– Don Juan? – kérdezte rémülten a főpap, aki hallott az örökkön bujálkodó szörnyeteg viselt dolgairól, akit asszonyok hada pénzelt a Német–Római Szent Birodalom minden városában, de még a Brit-szigeteken is, s akit évek óta köröztetett a Szent Inkvizíció. De most félve, hogy barátja, az abbé, rájöhet arra, hogy a csalhatatlan tudós hírében álló hercegeket rútol becsapták egy hamisított levéllel, a talmi plakettel, az ablakhoz lépett, hogy riassza a testőrséget.

A Törvény Háza ablakai magasabban voltak a várfal tetejénél, s az érsek, az alanti tájra pillantva, egy vágató lovas látott távolodni a várostól.

Szóke fürtjei lobogtak a szélben, s jobb kezét magasra tartva valakinek éppen búcsút inthetett, csak fél kézzel tartva a kantárt.

Az érsek lepillantott oda, ahová az integetést szánhatta a menekülő, és belesédült a látványba.

A falakon százával álltak az asszonyok. Terhesek és vékonykák, fiatalok és éltesebbek, mindenik kendőjét lobogtatta, és az alkonyi fény aranyában, koruktól és természetüktől függetlenül, s a belsejét valami földrengésszerűen megrázó, hirtelenül jött szenvedély következményeként, mindeniket kívánatosnak látta az érsek.

A Jeruzsálemi Szent János Ispótyalos Lovagrend miatt, amelynek előbb csak egyszerű közkatonája, végül Nagymestere lett, nem volt soha gyakorló pap, nem hallgathatta végig a gyónások ezreiből áradó tagadását annak, amit szűzies életmódja szerint hitt. Házastársi kellemetlen dologként gondolt arra mindig, amit az asszonyok az ágyban kénytelenek éjszakánként eltűnni férjeiktől. Hogy aztán, az ezer integető asszony látványa miatt hirtelen ráébredjen arra, ez nem lehet igaz. Aztán sugallatot kapott, hogy ezeket a titkukat felfedő nőket mind-mind megkaphatná ő is. És akár, ahogy egy túltengő étvággyal lakmározó látványa éhséget kelthet, megkívánós étvágyat gerjeszthet a jóllakottban, még olyanban is, aki még csak nem is szereti a szeme előtt elfogyasztott ételt, Clementinus érsek nem egyetlen asszonyt, hanem a nőt kívánta meg, azt a tömeget, az összetegyűtt és külön-külön is.

Irigység és féltékenység nélkül, az asszonyok egymásba kapaszkodva intettek búcsút a szerelemnek, annak a fajta szerelemnek, amelyet az érsek, aki komolyan vette a cölibátust, a szűzességi fogadalmát, nem ismerhetett meg soha.

Szörnyű fájdalmat és megalázottságot érzett, s mint egy eszement elindult, hogy végtelen köreit járva, boldogtalanságára ébredve, rátaláljon a testre. Ő, aki a szellem tüzének hitte magát, hamulétének pernyéjében megérezze a lelkét burkoló húson keresztül a mindent elégető hiányt, az asszony hiányát.